

Manifest Bedrijfsleven Zuid-Holland – VNO-NCW West De Zuidvleugel van de Randstad

Naar een sterke en duurzame topregio

Van fragmentatie naar intensieve samenwerking

I. Een enorm potentieel

De Zuidvleugel van de Randstad heeft de potentie om uit te groeien tot een van de topregio's van Europa. De Zuidvleugel heeft hiervoor goede uitgangspunten met een combinatie van creërende sectoren (Chemie, Energie, Biobased Economy, Clean Tech, Medical Delta/Life Sciences, Greenports, Delta/Maritiem) en enabling services (logistiek, ICT, Veiligheid, (inter)nationale kantoren).

Ook is sprake van nabijheid van bedrijven, afzetmarkten en kennisinstellingen, van groot belang voor innovatie en kruisbestuiving tussen oud en nieuw. Niet voor niets heeft een groot aantal van de economische topsectoren van het Rijk een basis in de Zuidvleugel. Daarnaast staan we voor de grote uitdaging om te ontwikkelen naar een toekomstbestendige en duurzame economie. In de Zuidvleugel is ook hiervoor de basis aanwezig. In de concurrentiestrijd met andere regio's moeten we die potentie benutten en verder uit bouwen. Maar de wereld verandert snel en bedrijven dienen voortdurend te anticiperen op marktontwikkelingen en onzekerheden. Het verleden biedt geen garantie voor de toekomst.

De wereld wacht niet op de Zuidvleugel. Het is nu tijd om de kansen te gaan verzilveren.

II. Waarom een appèl?

In oktober 2011 heeft VNO-NCW West een Breed Beraad Bedrijfsleven georganiseerd met vertegenwoordigers van toonaangevende bedrijven en kennisinstellingen in de Zuidvleugel. Daarin is gesproken over de perspectieven voor de Zuidvleugel. Het bedrijfsleven erkent dat vanuit het Rapport van Roland Berger "*Zuid-Holland, de topregio van Nederland*" al veel in gang is gezet. Bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden werken samen aan nieuwe projecten. Maar er zijn ook obstakels. Belangrijke hindernissen in de regio liggen in de versnippering van initiatieven, gebrekkige samenwerking, beperkte ruimte, de mismatch op arbeidsmarkt en de slechte toegang tot het kennis- en innovatiepotentieel. Dit moeten we doorbreken. Want kleine verschillen kunnen grote gevolgen hebben voor de economische structuur van regio's en daarmee voor de economische kracht en werkgelegenheid.

De inspanningen die nu worden gedaan zijn te prijzen maar onvoldoende. De samenwerking in de Zuidvleugel is te gefragmenteerd.

Om blijvend te excelleren in vernieuwing en dit om te zetten in concrete resultaten dient de Zuidvleugel bekend te worden als regio waar ondernemers, overheid en kennisinstellingen samen optrekken en waar nieuwe ideeën, producten en ondernemingen ontstaan en groeien.

III. Onze zorgen

Bestuurders van gemeenten, regio's en provincie moeten over hun eigen belang heen durven te stappen. We moeten groter en internationaal denken. Dit vraagt krachtig leiderschap. Te veel bestuurlijke spaghetti werkt belemmerend en beleidsconcurrentie in de Zuidvleugel is funest.

Onze belangrijkste zorgen zijn:

1. De bestuurlijke samenwerking en daadkracht in de Zuidvleugel is onvoldoende in het licht van de steeds snellere internationale economische dynamiek;
2. De huidige bestuurlijke opeenstapeling schaadt de concurrentiekracht. De beleidsconcurrentie tussen de Zuidvleugel en de Metropool Den Haag-Rotterdam is volstrekt ongewenst. Het leidt tot een duplicering van onderwerpen, vaak ook nog door dezelfde mensen vormgegeven;
3. Kansen die worden geboden te komen tot een vervoersautoriteit of een ontwikkelingsmaatschappij staan zo op voorhand onder druk;
4. Dit leidt onherroepelijk tot een gefragmenteerde inzet van middelen en het missen van kansen voor een goede aansluiting op beleid (en middelen) van Rijk en EU;
5. De uitwerking in schaalprogramma's in combinatie met de beleidsconcurrentie maakt dat steden, sectoren en clusters hun eigen ding blijven doen waar afstemming en cross-overs gewenst zijn;
6. In het ergste geval geeft dit meerdere naast elkaar opererende ontwikkelingsmaatschappijen met allen weinig middelen en kracht.

Het organiserend vermogen in de Zuidvleugel moet omhoog. Dit vraagt leiders die de regio organiseren en verbinden.

IV. Aanbevelingen & wensen Bedrijfsleven

De groeipotentie van de Zuidvleugel is aanzienlijk, maar het is geen vanzelfsprekend gegeven dat deze wordt gerealiseerd. Roland Berger waarschuwt ervoor dat veel inspanningen nodig zijn om op het huidige niveau te blijven en nog meer inspanningen om de potentie waar te gaan maken. Het bedrijfsleven vraagt het volgende aan bestuurders in Zuid-Holland.

(1) *Eén economische agenda*

Ontwikkel één krachtige en gezamenlijke economische agenda die recht doet aan de kansen voor de regio en die wordt gedragen door overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Het rapport van Roland Berger biedt hiervoor een goede basis. Dit betekent dat we moeten stoppen met én een agenda voor de Zuidvleugel én een agenda voor de Metropoolregio. Gedeputeerden en wethouders moeten samenwerken aan één Investeringsprogramma van waaruit eenduidig en krachtig wordt opgetrokken naar financiers. In dit programma wordt opgenomen:

- Een gecoördineerde aanpak, thematisering/clustering en prioriteitsstelling van kantoor en woningbouwlocaties, al dan niet gedifferentieerd naar regio's. Gemaakte keuzes worden snel en juist doorvertaald naar bestemmingsplannen, regionale afsprakenkaders en afhandeling van vergunningsprocedures;
- Een financiële paragraaf waarin de middelen worden gebundeld tot een niveau waar de ambitie van afstraalt. Dit in plaats van diverse naast elkaar opererende organisaties en/of fondsen. Op deze manier kan ook worden ingespeeld op kansen die het Rijk biedt –bijvoorbeeld ten aanzien van topsectoren- en op de (cofinanciering) eisen van Europese fondsen;
- Een financieringsinstrument voor bedrijven die willen innoveren. Voor het MKB in de Zuidvleugel ligt hier een urgent probleem.
- Uitrol van succesvolle initiatieven. Zo kan voor de incubators Yes!Delft worden ingezet in andere gebieden en zich ontwikkelen tot Yes!Holland.

Dit kan alleen worden gerealiseerd via een sterke uitvoeringsorganisatie met voldoende middelen en organisatiekracht.

(2) Eén vervoersautoriteit

Kom binnen drie maanden tot één vervoersautoriteit voor de Zuidvleugel. Dit resulteert in één programma -in plaats van de huidige drie investeringsprogramma's- dat gecoördineerd en kordaat werkt aan de bereikbaarheid van de Zuidvleugel. Provincie en de Metropoolregio moeten dit gezamenlijk oppakken. Regio's als Drechtsteden en Leiden moeten de mogelijkheid krijgen om toe te treden. Het gaat niet om een nieuwe bestuurslaag, maar om een uitvoeringsorganisatie. Vanuit economisch perspectief gaat het om een schaa sprong in het verkeer en vervoer: een hoofdwegenstelsel dat de Zuidvleugel (inter)nationaal bereikbaar houdt; hoogfrequente OV-verbindingen die het daily urban system in de Zuidvleugel ontsluiten en de uitbouw van Rotterdam-The Hague Airport voor zakelijk verkeer.

(3) Eén acquisitie organisatie

Kom binnen een jaar tot één organisatie voor de internationale acquisitie van bedrijven. Groningen ligt in de beleving van buitenlandse potentiële investeerders dicht bij Schiphol. We moeten voorkomen dat er in de regio twee organisaties zijn die zich bezig houden met internationale acquisitie. We kunnen het ons niet veroorloven om twee verschillende verhalen de wereld in te brengen.

Tot slot

De blik van de Zuidvleugel moet steeds naar buiten zijn gericht en op samenwerking met andere regio's, nationaal en internationaal. Bestuurders moeten over hun grenzen heenstappen en samenwerken aan een krachtige Zuidvleugel. Dit vraagt een cultuur van leiderschap, kiezen en verbinden. Het vraagt ook samen plannen maken en plannen uitvoeren. De Zuidvleugel verdient het; de Zuidvleugel heeft het nodig.

VNO-NCW West is hét ondernemersnetwerk in Noord- en Zuid-Holland. We behartigen de belangen van werkgevers op lokaal, regionaal en nationaal niveau. We zijn invloedrijk in de lobby, leggen verbindingen tussen leden en bieden onze leden een interessant netwerk. VNO-NCW West wil dan ook een actieve bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de Zuidvleugel.

Rein Willems,
voorzitter Breed Beraad Bedrijfsleven Zuidvleugel

René Klawer,
voorzitter VNO-NCW West

Bert Mooren,
directeur VNO-NCW West